

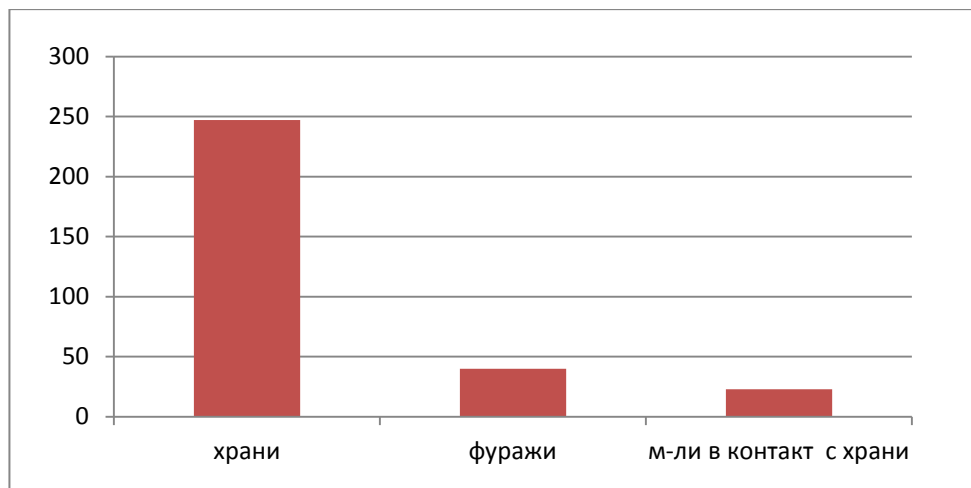
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Анализ на данните получени от
системата за известяване за храни и фуражи (RASFF)
за месец март 2012г.

Система за бързо предупреждение за храни и фуражи (виж Приложение 1)

Общият брой нотификации за месец март е 310. Сигналите в категория храни са най-много - 247, за фуражи - 40, а за материали в контакт с храни – 23 (фиг.1).

Фиг.1 Анализ на данните по отношение на разпределението по групи храни, фуражи и материали в контакт с храни.

Предупредителни нотификации – 48 подадени сигнала (16% от всички нотификации за месеца). Те се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 10 нотификации: 2 за недеklarиран сулфит - в *Centaurea moschata* (вид метличина) от Турция и в сушени кайсии от Италия, за карбендазим в тикви от Португалия, за имазалил в круши от Холандия, за метомил в грозде от Перу, за *Bacillus cereus* в Мариновано тофу (соево сирене) в стъклени буркани от Тайван, за афлатоксин в органични смокини от Германия, за кадмий в моркови от Полша, за калай в консервиран ананас от Тайланд и за високо съдържание на йод в сушен микс водорасли от Япония.

Месо и месни продукти – 5 нотификации: за забранена субстанция хлорамфеникол в заешко месо от Китай, за *Listeria monocytogenes* в свинско от Франция, за частици от кости и метал в наденица от Австрия, за неподходяща топлинна обработка на телешки гулаш от Австрия и за непозволена съставка фенилбутазон в замразено конско месо от Обединеното Кралство (ОК).

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: 2 за заразена с паразита *Anisakis* замразена риба *Lophius spp.* - от Испания и от Франция, за живак в замразена синя акула от Испания, за недеklarирани яйца в замразени рибни хапки от Холандия и за хистамин в консервирана замразена риба тон от Испания.

Зърнени храни и хлебни изделия – 4 нотификации: за охратоксин А в ръж от Германия, за мораво рогче в ръж от Германия, за зеараленон в пуклива царевичка от Франция и за стъклени частици в шоколадов кекс от Дания.

Ядки, продукти от ядки и семена – 3 нотификации: за афлатоксин (1) и за чуждо тяло (1) във фъстъци от Аржентина, и 1 за афлатоксин в кайсиеви ядки от Турция.

Комбинирани фуражи – 3 нотификации за високо съдържание на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*): в смески за птици от Германия (1) и Швеция (1) и 1 нотификация за семена от слънчоглед (също за птици) от Унгария.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: за неodobrena за пускане на пазара хранителна добавка от Испания, за токсични растителни екстракти в хранителна добавка от Китай и за лактопротеин и недекларирана лактоза в детски храни от Турция.

Какао, кафе и чай – 2 нотификации за непозволена млечна съставка: в черен шоколад от Белгия и в черен шоколад и черен шоколад с ядки от Испания.

Материали в контакт с храни - 2 нотификации за миграция на първични ароматни амини - от бъркалка за тиган от Тайланд и от пластмасови кухненски прибори от Дания.

Фуражни суровини – 2 нотификации: за афлатоксин в семена от памук от Гърция и за високо съдържание на семена от *Ambrosia* spp. в смеска за диви птици от Холандия.

Мазнини и масла – 2 нотификации: за бензо(а)пирен в зехтин от Италия и за недеклариран сулфит в оцет от Румъния.

Готови храни – 1 нотификация за *Bacillus cereus* в тофу от Тайланд.

Храна за домашни любимци – 1 нотификация за *Salmonella infantis* в изсушени свински уши от Германия.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация за риск от физическо нараняване при пръскане на бутилки сироп, който е ферментирал вследствие на замърсяване с квас, с произход Австрия.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация за хистамин в сирене „Чедър“ от Холандия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация за натриев нитрит отбелязан като сорбитол от ОК.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация за *Salmonella* spp. в пастьоризиран яйчен белтък от Франция и Испания.

Сладкарски изделия - 1 нотификация за следи от фъстъци в сладки от Полша.

Нотификациите за недопуснат внос – представляват най-висок процент от общия брой нотификации за месеца - 48%, подадените сигнали за нарушения са 150.

Плодове и зеленчуци – 35 нотификации: 3 за охратоксин А – в стафиди от Узбекистан и от Афганистан, и в сушени червени чушки от Перу, 3 за несъответстващи органолептични характеристики – за помело от Китай, за банани от Колумбия и за сушени сливи от Чили, 3 за форметанат в пресни чушки от Турция, 3 за афлатоксин – 2 за сушени смокини от Турция и 1 – за семе от пъпеш от Нигерия, 3 за монокротофос в бамя от Индия, 3 за *Salmonella* в листа от бетел – 2 нотификации от Бангладеш и 1 от Индия, 3 нотификации, касаещи портокали от Египет – за наличие на тиабендазол и имазалил, за ометоат и диметоат, и за диазинон; 2 нотификации, касаещи бамя от Индия – 1 за триазофос и фенпироксимат и 1 за триазофос; 2 за тетрадифон в пресни чушки от Турция, 2 за процимидон - в пресни чушки и в замразени домати - от Турция; и по една нотификация за: оксамил в пресни чушки от Турция, хлорфенапил в броколи от Китай, ацетамиприд в пъпеш от Тунис, карбендазим в чили от Доминиканската Република, плесенясащи стафиди от Афганистан, диметоат в *Neptunia oleracea* (растение от сем. Бобови, чиито листа се използват като зеленчук в Североизточна Азия) от Тайланд, калай в консервиран ананас от Тайланд и насекоми в сушени сливи от Чили.

Зърнени храни и хлебни изделия – 21 нотификации: 16 от тях за непозволени генетично модифицирани (ГМ) растения - 12 за ГМ ориз в спагети, фиде, оризово брашно, бисквити и кексчета от Китай (10 нотификации) и от Хонконг (2 нотификации) и 4 за ГМ сусам от Китай, 3 за високо съдържание на алуминий: в пшенична юфка от Китай, в царевично фиде от Китай и в бобово фиде от Виетнам, 1 нотификация за зеараленон в хляб от Украйна и 1 за карбендазим в ориз от Индия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 20 нотификации: 13 от тях са за афлатоксин: в небелени фъстъци – 1 нотификация от Китай и 1 от Индия; в белени фъстъци – 4 нотификации от Китай и 1 от Индия; в пикантни печени фъстъци – 1 нотификация от Индия; 2 нотификации за суров шамфъстък от Иран; 1 нотификация за фъстъчено брашно от САЩ; 1 - за семена от пълпеш от Нигерия и 1 - за индийско орехче от Индия; 3 нотификации за фекални стрептококи – 2 за кокосово брашно от Шри Ланка и 1 за изсушен кокос от Малайзия, 2 нотификации за *Salmonella* - в сусам от Буркина Фасо и в тахан от Сирия, 1 - за плесенясал небелен лешник от Грузия и 1 за неточен здравен сертификат за органична храна от лешници от Турция.

Риба и рибни продукти – 13 нотификации: 6 от тях са за лош температурен контрол на замразена риба от Китай, 3 – за променени органолептични характеристики на замразени: пангасиус от Виетнам, съомга от Дания и риба (неуточнена) от Сенегал; 2 нотификации за неподходяща топлинна обработка на консервирана риба тон от Тайланд, 1 – за наличие на живак в замразена акула от Хърватия и 1 за недеклаиран Е 210 в аншоа от Филипините.

Билки и подправки – 12 нотификации: 7 от тях за пресни или замразени листа от къри от Индия, замърсени с по няколко пестицида (най-често ендосулфан, ацефат, бифентрин, диетион, карбендазим и ацетамиприд), 1 за форметанат в пресни чушки от Турция, 1 за остатъци от хлорфлуазурон в босилек от Тайланд, 1 за *Bacillus cereus* в кардамонови семена от Гватемала, 1 за афлатоксин в индийско орехче от Индия и 1 за *Salmonella* в сушен градински чай и риган от Турция.

Фуражни суровини – 11 нотификации: 6 от тях са за афлатоксин във фъстъци, предназначени за храна на птици от Индия, 2 нотификации за *Salmonella* – в соя от Аржентина и в риба от Нова Зеландия, 2 за Enterobacteriaceae - в пилешки дроб от Бразилия и в риба от Чили и 1 нотификация за повредена опаковка на скариди от Тайланд.

Материали в контакт с храни – 10 нотификации: 3 за миграция на формалдехид - от меламинови табли, от купи за салата и от чинии - всички от Китай; 2 за миграция на манган – от електрическа фурна от Турция и от неръждаема стоманена кана за вино от Китай, 1 за миграция на олово от вилици и лъжици от Индия, 1 за миграция на хром от неръждаеми стоманени ножове от Китай, 1 за миграция на никел от метални кошнички за пържене от Китай, 1 за миграция на първични ароматни амини от найлонови кухненски принадлежности от Китай и 1 за високо ниво на обща миграция от електрическа фурна от Китай.

Главноноги и получени от тях продукти – 10 нотификации: 7 от тях за *Salmonella* в продукти от Индонезия – 5 за замразени сепии и 2 за замразен октопод; 2 нотификации за лош температурен контрол - на замразени сепии от Индия, и на замразени октоподи и сепии от Мароко и 1 нотификация за неприемливи органолептични характеристики на замразен октопод от Мароко.

Храна за домашни любимци – 4 нотификации: 2 за *Salmonella* - в храна от Колумбия и в кожени изделия Тайланд, 1 за живак и 1 за арсен, и двете за консерви от Тайланд.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: за *Cronobacter sakazakii* в оризова детска храна от Израел, за опит за незаконен внос на хранителни добавки от Китай и за триазофос в хранителна добавка от Индия.

Какао, кафе и чай – 3 нотификации: 2 за ацетамиприд и имидаклоприд в чайове от Русия и 1 за тебуконазол в зелен чай от Япония.

Ракообразни и продукти получени от тях – 2 нотификации: за лош хигиенен статус на скариди от Мароко и за забранена съставка нитрофуран в замразени белени скариди от Индия.

Месо и продукти от месо (различно от пилешко) – 2 нотификации: за *Salmonella* в замразено обезкостено агнешко от Уругвай и за неподходящ температурен контрол при консервирано месо от Чили.

Мазнини и масла – 1 нотификация за неподозволен оцветител Судан 4 в палмова мазнина от Гана.

Сладкарски изделия – 1 нотификация за непозволена хранителна добавка Е 201 и непозволена употреба на оцветителя Е 122 в черешово сладко от Сирия.

Двучерупчести мекотели и продукти получени от тях – 1 нотификация за повредени миди от Чили.

Други храни – 1 нотификация за непозволен внос на хранителни продукти от Китай.

Информационни нотификации.

Нотификации за проследяване – 53 подадени сигнала за месеца (17% от всички нотификации за месеца). Те се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 8 нотификации: 2 за неодобрена ГМ папая от Тайланд, 2 за мъртви насекоми - в сушени смокини от Турция и в замразен спанак от Франция; и по 1 - за Salmonella в сушени черни гъби от Виетнам, за променени органолептични характеристики на кафяв фасул от Китай, за частици стъкло в консерва от ягоди от Франция и за фентоат в помело от Китай.

Фуражни суровини – 8 нотификации: 4 за Salmonella - в соя от Италия (2), в месна храна от Франция (1) и в соева храна от Дания (1), и по 1 - за непозволен салиномицин във фураж за зайци; за диоксин (1) и за Enterobacteriaceae и Salmonella spp. (1) в храна за риби – трите от Германия и 1 нотификация за високо съдържание на семена от татул (*Datura stramonium*) в слънчогледови семена за птици от Франция.

Материали в контакт с храни – 6 нотификации: 2 за миграция на кадмий - от стъклени чаши от Чешката Република и от порцеланови чаши от Китай, 1 за миграция на формалдехид от меламинови изделия от Китай, 1 за миграция на първични ароматни амини от черпаци от Китай, 1 за високо ниво на обща миграция от капачките на буркани с моркови от Пакистан и 1 за миграция на органични летливи вещества от силиконови форми за кекс от Китай.

Риба и рибни продукти – 5 нотификации: 2 за третирана с въглероден оксид замразена риба тон от Испания, 2 за заразен с нематоди консервиран черен дроб от треска от Полша и 1 за живак в замразена акула от Испания.

Месо и продукти от месо (различно от пилешко) – 5 нотификации: за съмнение за измама свързана с конско месо от Унгария, за частици от кости в салам “Agroikia” от Германия, за непозволен нитрити, сулфити и оцветител Е 120 в замразена кайма от Румъния, за непозволена употреба на оцветител Е 124 в готвени пушени наденици от Румъния и за непроведен тест за BSE при заклани говеда в ОК.

Комбинирани фуражи – 4 нотификации: 2 за диоксин във фуражна добавка за домашни гълъби от Холандия и 2 за меламин в комбинирана храна за кучета от Холандия и Германия.

Пилешко месо и продукти от пилешко месо – 2 нотификации, касаещи замразено пилешко месо: от Холандия – замърсено с *Campylobacter* spp. и от Полша - със *Salmonella* spp.

Ядки, продукти от ядки и семена – 2 нотификации: за високо съдържание на оцветител Е 124 в захаросани бадеми от Белгия и за нарушения във вкуса, поради наличие на борови ядки от Китай.

Какао, кафе и чай – 2 нотификации: за непозволена употреба на оцветителя Е 127 в разтворим чай от Тайланд и за непозволена нова храна – гомфрена (*Gomphrena* spp.) в чай от Китай.

Зърнени храни и хлебни изделия – 2 нотификации: за неодобрен ГМ ориз от Пакистан и за найлонови частици в шоколадови мини понички от Белгия.

Яйца и яйчни продукти – 2 нотификации: за отсъствие на здравна марка и за измама при яйчен прах от Полша.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация за органофосфатни пестициди в цвят от лайка от Египет.

Мед и пчелно млечице – 1 нотификация за неоторизиран внос на полен от Китай.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация за несъответстващи органолептични характеристики на сол от Унгария.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация за непозволена за пускане на пазара нова храна *Erimedium* spp. (Разгонен козел, бот.) – от Китай.

Ракообразни и получени от тях продукти – 1 нотификация за високо съдържание на Е 586 в замразени цели скариди от ОК.

Сладкарски изделия – 1 нотификация за метални частици в шоколадов кекс от Дания.

Храна за домашни любимци – 1 нотификация за *Salmonella* spp. в агнешка храна от Холандия.

Нотификации за насочване на вниманието - 59 подадени сигнала към системата за известяване (19% от всички нотификации за месеца). Разпределят се в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 10 нотификации: 2 за метомил – в чушки от Турция и в ягоди от Египет, 2 за замърсяване с насекоми - на замразена обикновена манатарка от Сърбия и на фурми с марципан от Тунис, 1 за *Salmonella* в листа бетел от Тайланд, 1 за монокротофос в плод тамарило (от доматено дърво, сем. Картофови) от Колумбия, 1 за непозволена ГМ папая от Тайланд, 1 за хлорфенапир и 1 за карбендазим в броколи от Китай и 1 за дикофол и оксамил в зелен фасул от Мароко.

Ядки, продукти от ядки и семена – 10 нотификации: 9 за афлатоксин - 8 в екзотични ядки (*egusi* – семе от *Citrullus lanatus*, *ogbono* – семе от *Irvingia gabonensis* и шамфъстък) от Нигерия, Сиера Леоне и Иран, и 1 – във фъстъчено масло от Сиера Леоне; и 1 нотификация за метални частици в лешници от Азербайджан.

Риба и рибни продукти – 7 нотификации: 2 за живак в размразена акула от Испания, 2 за кадмий - в замразена риба от Индия и в замразени сепии от Аржентина, 1 за хистамин в сардини от Мароко, 1 за заразяване с паразита *Anisakis* на замразена риба от Испания и 1 за обработка с въглероден оксид на филе от размразена риба тон от Испания.

Зърнени храни и хлебни изделия – 5 нотификации: 2 за афлатоксин от Пакистан - в органичен бял ориз и в царевично брашно, 1 за деоксиниваленол в овес от Швеция, 1 за недеклаиран глутен в миксове за кекс от Ямайка и 1 за бензоена киселина в пълнеж на кроасани от Македония.

Материали в контакт с храни – 5 нотификации: за миграция на олово от керамични купи от Узбекистан, за миграция на никел от чаени лъжички от Китай, за миграция на никел и хром от ножове от Китай, за миграция на формалдехид от меламинови чинии от Китай и за миграция на ди(2-етилхексил) фталат от капачки на буркани с моркови от Пакистан.

Месо и продукти от месо (различно от пилешко) – 5 нотификации: 2 за диоксин и подобни на диоксин полихлорирани бифенили в агнешки черен дроб - от ОК и от Германия, 1 за недеклаиран синап в замразен мед и шунка от ОК, 1 за остатъчни количества дорамектин в осолено телешко от Бразилия и 1 за шига токсин продуцираща *E. coli* в наденица от Германия.

Фуражни суровини – 3 нотификации: 2 за *Salmonella* - в месна храна от Испания и в пресовани соеви кубчета от Германия и 1 за високо съдържание на *Enterobacteriaceae* в храна със съомга от Норвегия.

Супи, бульони и сосове – 2 нотификации: за високо съдържание на капсаицини в чили сос от САЩ и за 3-монохлор-1,2-пропандиол в соев сос от Виетнам.

Храна за домашни любимци – 2 нотификации: за живак в храна за котки с риба тон от Тайланд и за *Salmonella* в кучешка храна от Бразилия.

Сладкарски изделия – 2 нотификации: за Е 210 и недеклаиран сулфит в мармалад от рози от Сирия и за чуждо тяло във вафли с кокосово покритие от Турция.

Пилешко месо и продукти от пилешко месо – 1 нотификация за неправилно етикетиране на готвени пуешки гърди от ОК.

Билки и подправки – 1 нотификация за *Bacillus cereus* в магданоз от Испания.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация за неопределена употреба на оцветител Е 122 в нектар от нар от Гърция.

Натурална минерална вода – 1 нотификация за арсен в минерална вода от Италия.

Мазнини и масла - 1 нотификация за бензо(а)пирен в рафинирано слънчогледово олио от Русия.

Двучерупчести мекотели и продукти, получени от тях – 1 нотификация за високо съдържание на *E. coli* в пресни миди от Тунис.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 1 нотификация за облъчване на хранителни добавки в неопределено съоръжение в САЩ.

Фуражни добавки – 1 нотификация за диоксин и подобни на диоксин полихлорирани бифенили във витамин В2 от Китай.

България е обявила 12 нотификации към системата за известяване на храни и фуражи:

Нотификации за недопуснат внос – 10 общо за месеца, които се разпределят по категории:

Плодове и зеленчуци – общо 9 нотификации: 7 от тях са за пресни чушки от Турция (3 за форметанат, 2 за тетрациклин, 1 за оксамил и 1 за процимидон), 1 за процимидон в замразени домати също от Турция и 1 за охратоксин А в сушени сладки чушки от Перу.

Билки и подправки – 1 нотификация за форметанат в пресни чушки от Турция.

Информативни нотификации – 2 за проследяване.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации за нематоди в консерви от Полша.

България не е била нотифицирана през месец март 2012г.

Приложение 1

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи.

Под формата на мрежа се създава система за бързо предупреждение за пряк или косвен риск за здравето на човека, произтичащ от храни или фуражи. В нея участват държавите членки, Комисията и Европейският орган по безопасност на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) се основава на Регламент (ЕО) № 178/2002, като с член 50 се създава система за бързо предупреждение за храни и фуражи. Условието и мерките за прилагането ѝ са описани в Регламент (ЕО) № 16/2011.

3. Видове нотификации.

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопускан внос – касае пратка с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, здравето на животните или околната среда.

3.3. Информативни нотификации - които са: за проследяване или за насочване на вниманието. Нотификациите за проследяване не изискват бърза реакция. Нотификациите за насочване на вниманието предоставят интересна за контролните органи информация.

Изготвил:

АНТОНИЯ ДИМИТРОВА 2012г.
ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ В ДИРЕКЦИЯ „ОР“